



LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS NEGALIOS PAGRINDU SKIRIANT FINANSAVIMĄ MOKSLO PROJEKTAMS TYRIMO

2020 m. gegužės 4 d. Nr. (20)SN-23)SP-42
Vilnius

2020 m. vasario 5 d. į Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą (toliau – Tarnyba) kreipėsi pareiškėjas (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Pareiškėjas), kuris Tarnybai pateiktame skunde teigė, kad iš Lietuvos mokslo tarybos (toliau – LMT) 2020 m. sausio 30 d. gavo elektroninį laišką, kuriame buvo nurodoma, jog Pareiškėjo LMT Mokslininkų grupių projektų IX kvietimo konkursui teiktas projektas, paraiškos Nr. P-MIP-20-5 „Rusios žemių integracijos į LDK XIV a. teisiniai, kultūriniai ir sociopolitiniai aspektai: Voluinės atvejis“ (toliau – Projektas), LMT pirmininko 2020 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. V-67 pripažintas finansuotinu, tačiau dėl didelio konkursui pateiktų paraiškų skaičiaus finansavimas buvo skirtas į pirmumo eilę pagal laiką anksčiau įtrauktiems projektams, todėl Projektui finansavimas nebuvo skirtas.

Pareiškėjo teigimu, susipažinus su išsamioju paraiškos ekspertiniu vertinimu (toliau – Vertinimas), Vertinimo paaiškinimais, paaiškėjo, jog buvo nesilaikyta LMT pirmininko 2018 m. sausio 29 įsakymu patvirtintų Lietuvos mokslo tarybos ekspertų ir jų veiklos bendrųjų taisyklių 25.6 bei 25.2 punktų reikalavimų, kuomet buvo „sąmoningai ar nesąmoningai ignoruojamas Projekto paraiškos vientisumas, neatsižvelgiant į teksto visumą. Toks selektyvus prieigos būdas leido suformuoti Vertinime visą eilę faktinių neatitikimų“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

Pareiškėjas teigė: „Vertinime buvo pažymėtos planuojamos [Pareiškėjo] reabilitacinės procedūros, kaip neigiamas faktorius“. Vertinime nurodyta: „numatoma atlikti derinant su sveikatos atstatymo reabilitacinėmis procedūromis“. Pareiškėjas nurodė: „projekto vadovas [Pareiškėjas] dėl negalios privalantis kasmet praeiti medicininės reabilitacijos kursą iškart deklaravo, jog dėl to dalį laiko bus priverstas skirti gydymuisi, dėl ko gali koreguotis galutinis ataskaitos pateikimo terminas. Kadangi iš duotų nedarbingumo pažymėjimų tam laikotarpiui galutinės ataskaitos terminas gali būti atidėtas

(galiojanti LMT praktika, gali būti įtvirtinta ir LMT dokumentuose), Projekto paraiškoje tai buvo sąlyginai įvardinta kaip rizika. Visgi Vertinime tai pateikiama kaip neigiamas faktorius, ir dėl negalios balai buvo sumažinti. Tokiu būdu vertinime buvo pažeistas lygybės principas <...> bei nešališkumo principas“.

Pareiškėjas nurodė, jog Vertinimo 1.2 punkte „Uždavinių ir darbo plano racionalumas bei galimos rizikos numatymo valdymas ir pagrįstumas“ nurodyta, kad „darbo planas labai įtemptas: bus vykdomi tiriamieji darbai, ieškoma istorinės medžiagos, ji apdorojama, rengiami straipsniai ir pranešimai konferencijoms, rašoma monografija. Taip pat paraleliai bus vykdomi organizaciniai ir leidybiniai darbai – rengiama tarptautinė konferencija, leidžiama straipsnių rinktinė ir monografija. Ir visa tai numatoma atlikti derinant su sveikatos atstatymo reabilitacinėmis procedūromis. Reikia pripažinti, kad toks planas neatrodo labai racionalus, net jei dalis planuojamo darbo būtų jau atlikta. <...> Rizikoms suvaldyti numatoma galimybė atsiskaitymą už projektą nusikelti į vėlesnį laiką.“

Pareiškėjo teigimu, Vertinimas buvo parengtas vadovaujantis išankstinėmis nuostatomis, veikiausiai susijusiomis su Pareiškėjo negalia.

Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolierė Agneta Skardžiuvienė (toliau – Lygių galimybių kontrolierė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 30 straipsnio 2 dalimi, 2020 m. vasario 25 d. raštu Nr. (20)SN-23)S-147 kreipėsi į LMT administraciją, prašydama pateikti informaciją bei atsakyti į klausimus, ar LMT gali patvirtinti skunde nurodytas aplinkybes; kokie teisės aktai, įskaitant LMT tvarkas, reglamentuoja LMT Mokslininkų grupių projektų paraiškų teikimo tvarką bei paraiškų vertinimo kriterijus; dėl kokių priežasčių atsisakyta finansuoti Projektą; ar Pareiškėjo negalia bei numatomas reabilitacijai sveikatai atgauti skirti laikas turėjo įtakos vertinant Projekto paraišką; jei taip, kokia tai įtaka; ar mokslininkams, turintiems negalią, teikiantiems paraiškas LMT Mokslininkų grupių projektams, yra sudarytos vienodos sąlygos dalyvauti tokių paraiškų vertinimo konkursuose; ar, remiantis teisės aktais bei LMT praktika, yra sudaryta galimybė dėl projekto vykdytojo negalios bei su tuo susijusio gydymosi, reabilitacijos laiko už tokių vykdytojų vykdomų projektų rezultatus atsiskaityti vėliau.

Paprašyta pateikti kitą su tyrimo esme susijusią reikšmingą informaciją bei įrodymus, įskaitant rašytinius Pareiškėjo teiktus LMT bei LMT teiktus Pareiškėjui dokumentus, LMT teisės aktus, reglamentuojančius paraiškų teikimo tvarką.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

2019 m. kovo 6 d. Tarnyboje gautame LMT rašte Nr. 4S-256 nurodoma, jog LMT yra nežinomos konkrečios aplinkybės, nurodytos skunde, skirtame Lygių galimybių kontrolieriui, tačiau iš to, kokios nuorodos į minėtą skundą yra pateikiamos kontrolierės rašte, galima susidaryti įspūdį, jog Pareiškėjas skunde teigia, jog susipažino su Vertinimu, tačiau toliau tekste remiasi pirminiu (t. y. dar iki paties Pareiškėjo pastabų pateikimo atliktu) apibendrinamuoju ekspertiniu vertinimu, kuris nėra tapatus paties Pareiškėjo paminėtam išsamiajam paraiškos ekspertiniam vertinimui (Vertinimui).

LMT pateikia Lygių galimybių kontrolieriui Išsamųjį paraiškos įvertinimą (Vertinimą).

Jame nurodoma, jog mokslininkų grupių projektams, jų vykdytojams, partneriams ir išlaidoms taikomi bendrieji reikalavimai nustatyti LMT mokslo ir sklaidos projektų konkursinio finansavimo bendrosiose taisyklėse (patvirtintose 2019 m. balandžio 4 d. LMT pirmininko įsakymu Nr. V-176 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos mokslo ir sklaidos projektų konkursinio finansavimo bendrųjų taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės).

Ekspertinis paraiškų vertinimas atliekamas vadovaujantis LMT projektų ir jų ataskaitų ekspertinio vertinimo tvarkos aprašu (patvirtintu 2018 m. sausio 29 d. LMT pirmininko įsakymu Nr. V-43 „Dėl Projektų ir jų ataskaitų ekspertinio vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“) (toliau – Aprašas).

Rašte nurodoma, jog platesnę informaciją ir susijusius teisės aktus, galiojančius teikiant ir vertinant Mokslininkų grupių projektus, galima rasti Tarybos svetainėje adresu: <https://www.lmt.lt/lt/mokslo-finansavimas/mokslininku-inicijuoti-projektai/mokslininku-grupiu-projektai/313>. LMT atkreipia Lygių galimybių kontrolierės dėmesį, jog, atlikus Išsamųjį paraiškos įvertinimą (Vertinimą), Pareiškėjo projektas buvo pripažintas finansuotinu (Vertinimo V dalis), tačiau dėl ribotų lėšų finansavimas skirtas aukščiau pirmumo eilėje esantiems projektams (iš viso finansuota tik apie 13 proc. vertintų projektų).

Atsakyme teigiama, kad Pareiškėjo negalia bei numatomas reabilitacijai sveikatai atgauti skirtas laikas neturėjo jokios įtakos įvertinant Pareiškėjo pateiktą projekto paraišką. LMT nereikalavo ir nereikalavo jokių papildomų dokumentų, kurie nėra susiję su vertinamomis projektų

paraiškomis. Apie turimą negalią informaciją pateikė pats Pareiškėjas, apie tai nurodydamas teikiamos paraiškos 3.6 ir 3.11 papunkčiuose. Atkreipiamas dėmesys, kad minėtos paraiškos, registracijos Nr. P-MIP-20-5 (pridedama) 3.6 papunktis vadinasi „Projekto vadovų ir kitų projekto vykdytojų mokslinė kompetencija bei projekto vykdytojų grupės sudėties pagrindimas“, pagal paraiškos formą čia prašoma „*Nurodyti projekto vadovo ir kitų pagrindinių projekto vykdytojų mokslinę kompetenciją bei pagrįsti vykdytojų grupės sudėties tinkamumą projekto tikslui pasiekti (ne daugiau kaip 4000 spaudos ženklų)*“, o 3.11 papunktis vadinasi „Papildoma informacija“ ir čia galima, „*Jei reikia, nurodyti kitą, su projektu susijusią informaciją (ne daugiau kaip 2000 spaudos ženklų)*“. Nė vienas iš minėtų papunkčių nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nereikalauja informacijos apie negalią ir / arba kitos susijusios asmeninės informacijos, kuri galėtų daryti įtaką galutiniam paraiškos įvertinimui. Šią informaciją Pareiškėjas pateikė savo valia, tačiau LMT, vertindama paraiškos atitiktį keliamiems reikalavimams, minėta informacija nesivadovavo.

Atsakyme rašoma, kad visiems mokslininkams, teikiantiems paraiškas LMT skelbiamuose konkursuose (įskaitant ir Mokslininkų grupių projektų), yra sudaromos vienodos sąlygos dalyvauti tų paraiškų vertinimo konkursuose, o paraiškų ekspertiniam vertinimui negali turėti įtakos pareiškėjų lytis, rasė, tautybė, kalba, kilmė, socialinė padėtis, tikėjimas, įsitikinimai ar pažiūros, amžius, lytinė orientacija, negalia, etninė priklausomybė, religija, jeigu ekspertų komisijos nariams ar pavieniam ekspertui tai yra žinoma (Tarybos ekspertų ir jų veiklos bendrųjų taisyklių 25.6 papunktis (LMT pirmininko 2018 m. sausio 29 d. įsakymas Nr. V-42 „Dėl Lietuvos mokslo tarybos ekspertų ir jų veiklos bendrųjų taisyklių patvirtinimo“).

Atkreipiamas dėmesys, kad, vadovaujantis Vertinimu, juo nustatytais kriterijais, paraiškos ekspertinio vertinimo metu nėra vertinama termino projekto rezultatams pasiekti pratęsimo galimybė. Toks kriterijus apskritai nenustatytas todėl, kad nėra jokio teisinio pagrindo, kuomet nepasirašius projekto finansavimo sutarties jau siekiama pratęsti projekto rezultatų pateikimo terminus (kurie yra tarp šalių pasirašomos finansavimo sutarties viena iš sąlygų).

2020 m. kovo 23 d. Pareiškėjas Tarnybai pateikė pastabas į LMT raštą. Pareiškėjo teigimu, dar rengiant Projektą, LMT taikė praktiką dėl termino projektams įvykdyti nukėlimo, „plg.: 2016–2018 m. vienos iš programų tarpinę ataskaitą: <https://www.lmt.lt/lt/doclib/kvxxvogcd2ikhkyhe8ywbm4ckj74341s>. Virš 10 projektų būklė apibūdinta taip: „Įvykdytas; ataskaita nukelta“. <...> „Dokumentas parengtas 2019-04-15. Galiausiai, net nebuvo tvirtinama, kad bus nukelta, tačiau tokia tikimybė egzistuoja“.

Pareiškėjo teigimu, žinios apie jo negalią LMT buvo būtinos, kad būtų pagrįstas šis teiginys: „sėkmės atveju LMT finansuos ne tik projektą, bet taip pat bus įgyvendintas vienas iš Europos Sąjungos prioritetų mokslo srityje, kuris dėl kažkokių nesuprantamų aplinkybių yra labai ribotai finansuojamas per tiesiogines LMT programas – mokslininko reintegracija į Lietuvos akademinę erdvę po nutrauktos karjeros (šiuo atveju – ilgalaikių traumų ir negalios)“.

Pareiškėjas teigė: „finansuojamų projektų skaičiaus santykis su finansuotiniais projektais apskritai nėra joks rodiklis. Ypač, kuomet yra galimybė manipuliuoti skaičiais, o objektyvių kokybinių ir kiekybinių kriterijų nėra: plg.: Dėl Lietuvos mokslo tarybos mokslo ir sklaidos projektų konkursinio finansavimo bendrųjų taisyklių patvirtinimo (galiojanti suvestinė redakcija) <https://e-tar.lt/portal/lt/legalAct/0a8bead0577611e9975f9c35aedfe438>.“

Pareiškėjas rašė: „nesutikimas su ekspertinio įvertinimo rezultatu (įverčiu) ar eksperto mokslinė išvada (interpretacija) nesuteikia pagrindo apeliantui pateikti apeliaciją. Čia paslėpta viena iš problemų. LMT dokumentuose deklaruojama, kad mokslinė išvada yra viso labo interpretacija, kitaip tariant, tai visgi yra subjektyvus vertinimas ir tai niekaip negali būti objektyvaus vertinimo elementas. Tokiu būdu sukuriama išstis problemų kompleksas: kadangi laimėjusios paraiškos nėra skelbiamos viešai, negalima palyginti kokybinių ir kiekybinių vertinimo kriterijų, kadangi prie laimėjusių paraiškų nėra skelbiama išsamus ekspertinis vertinimas, nėra galimybės patikrinti ir palyginti, ar visos paraiškos buvo vertinamos remiantis vienodais kriterijais. Kadangi ekspertinis vertinimas yra anoniminis, nėra aišku, kokios sudėties ekspertinė grupė vertino konkrečią paraišką, nėra jokios atsakomybės individualiu atveju. Todėl visi LMT teiginiai, be atviros analizės, laikytini nepagrįstu neigimu. Norint laikyti priešingai, turėtų būti atverta pilna prieiga prie vertinamų projektų (uždengiant asmeninius dalyvių duomenis), pateikiamas ekspertinio vertinimo pirminis ir galutinis išrašas. Būtų privalumas įvardinti ekspertų grupės sudėtį“.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

Skundo tyrimo metu buvo vertinama, ar LMT pirmininko 2020 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. V-67, kuriuo finansavimo kriterijus atitikęs Pareiškėjo Projektas buvo įtrauktas į nefinansuojamų projektų sąrašą, nebuvo pažeista Lygių galimybių įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos valstybės institucijų pareiga užtikrinti, kad visuose teisės aktuose būtų įtvirtintos lygios teisės ir galimybės nepaisant

lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos.

Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos (toliau – Konvencija), kurios dalyvė yra Lietuva, 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog valstybės, šios Konvencijos šalys, užtikrina, kad prieš įstatymą visi asmenys lygūs ir lygūs pagal įstatymą, taip pat turi teisę į lygiavertę įstatymo apsaugą ir teisę vienodai naudotis įstatymo teikiamomis galimybėmis be jokio diskriminavimo. Valstybės, šios Konvencijos šalys, draudžia bet kokį diskriminavimą dėl neįgalumo ir garantuoja neįgaliesiems vienodą ir veiksmingą teisinę apsaugą nuo diskriminavimo dėl bet kokios priežasties (Konvencijos 5 straipsnio 2 dalis).

Konvencijos 2 straipsnyje diskriminacija dėl neįgalumo apibrėžiama kaip bet koks išskyrimas, atstūmimas ar apribojimas dėl neįgalumo, kuriais siekiama pabloginti ar paneigti arba dėl kurių pabloginamas ar paneigiamas visų žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių pripažinimas, įgyvendinimas ar naudojimas lygiai su kitais asmenimis politinėje, ekonominėje, socialinėje, kultūrinėje, pilietinėje ar bet kurioje kitoje srityje. Tokia diskriminacija apima visų formų diskriminaciją, įskaitant atsisakymą tinkamai pritaikyti sąlygas.

Pagal Konvencijos 2 straipsnio nuostatas, tinkamas sąlygų pritaikymas – būtini ir tinkami pakeitimai ir pritaikymas, dėl kurių nepatiriama neproporcinga ar nepagrįsta našta ir kurių reikia konkrečiu atveju siekiant užtikrinti neįgaliesiems galimybę naudotis visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis lygiai su kitais asmenimis ar galimybę įgyvendinti šias teises ir laisves.

Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas pamatinis asmenų lygybės principas. Konstitucijos 29 straipsnyje skelbiama, jog įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs; žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų. Aiškindamas Konstitucijos 29 straipsnio nuostatas, Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad konstitucinis visų asmenų lygybės principas, kurio turi būti laikomasi ir leidžiant įstatymus, ir juos taikant, ir vykdant teisingumą, įpareigoja vienodus faktus teisiškai vertinti vienodai ir draudžia iš esmės tokius pat faktus savavališkai vertinti skirtingai, kad konstitucinis visų asmenų lygybės principas reiškia žmogaus prigimtine teisę būti traktuojamam vienodai su kitais, įtvirtina formalią visų asmenų lygybę, taip pat kad asmenys negali būti diskriminuojami arba kad jiems negali būti teikiama privilegijų.

Konstitucinis Teismas taip pat konstatavo, kad konstitucinis asmenų lygybės principas nepaneigia pačios galimybės skirtingai traktuoti žmones atsižvelgiant į jų statusą ar padėtį (Konstitucinio Teismo 2003 m. gruodžio 30 d., 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimai).

Jungtinių Tautų bei Europos Sąjungos, taip pat nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija reiškia teisių sumažinimą, suvaržymą ar atėmimą tam tikrai kategorijai žmonių dėl kokių nors asmens požymių. Diskriminacija suvokiama kaip asmenų lygybės principo pažeidimas, kai asmeniui ar asmenų grupei yra sukuriamos mažiau palankios sąlygos, taikomi skirtumai, išimtys, apribojimai ar teikiamas pranašumas, lyginant su kitais asmenimis, esančiais toje pačioje ar tokioje pačioje situacijoje.

Remiantis Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 9 dalimi, tiesioginė diskriminacija – tai elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui. Pagal Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 5 dalies nuostatas, netiesioginė diskriminacija apibūdinama kaip veikimas ar neveikimas, teisės norma ar vertinimo kriterijus, akivaizdžiai neutrali sąlyga ar praktika, kurie formaliai yra vienodi, bet juos įgyvendinant ar pritaikant atsiranda ar gali atsirasti faktinis naudojimosi teisėmis apribojimas arba privilegijų, pirmenybės ar pranašumo teikimas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, nebent šį veikimą ar neveikimą, teisės normą ar vertinimo kriterijų, sąlygą ar praktiką pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis.

Pagal Lygių galimybių įstatyme įtvirtintą diskriminacijos sąvoką, tiriant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą siekiama nustatyti, ar tam tikras elgesys, teisės norma, praktika galėtų tam tikrą asmenį dėl tam tikro asmens tapatybės požymio, t. y. aptariamam atveju – dėl negalios, priversti atsidurti mažiau palankioje padėtyje nei kitą asmenį, neturintį šio požymio.

Lygių galimybių įstatymo 4 straipsnyje įtvirtinta įrodinėjimo pareigos paskirstymo tvarka nagrinėjant lygių galimybių principo pažeidimo atvejus, t. y. teismuose ar kitose kompetentingose institucijose nagrinėjant fizinių, juridinių asmenų, kitų organizacijų ir jų padalinių skundus, pareiškimus, prašymus, pranešimus ar ieškinius dėl diskriminacijos lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, pareiškėjui nurodžius aplinkybes, leidžiančias daryti prielaidą dėl tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos buvimo, preziumuojama, kad tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos, priekabiavimo ar nurodymo diskriminuoti faktas buvo. Skundžiamas asmuo turi įrodyti, kad lygių galimybių principas nebuvo pažeistas.

Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2019 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. V-176 patvirtintos Lietuvos mokslo tarybos mokslo ir sklaidos projektų konkursinio finansavimo bendrosios taisyklės (toliau

– Taisyklės) nustato LMT administruojamų valstybės biudžeto lėšų skyrimo mokslo ir sklaidos projektams (toliau – projektas) finansuoti ir šių projektų administravimo tvarką. Taisyklių nuostatos taikomos tiek, kiek neprieštaruja Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintų programų, tarptautinių programų ar susitarimų ir kvietimų teikti paraiškas nuostatoms.

Pagal Taisyklių 2.5. punktą, mokslo projektas – visuma mokslinių tyrimų, jų rezultatų sklaidos bei kitų susijusių veiklų ir organizacinių veiksmų, kuriuos per numatytą laiką projekto vykdytojų grupė (arba vienas mokslininkas) atlieka numatytiems moksliniams uždaviniams išspręsti; tarptautinių programų atveju mokslo projektu laikoma tarptautinio projekto dalis, kurią įgyvendina projekto vykdytojai iš Lietuvos; pagrindinis projekto vykdytojas – asmuo, kuris atlieka esminius projekto darbus, paprastai truncančius visą projekto įgyvendinimo laikotarpį, ir kurio mokslinė kompetencija svarbi vertinant paraišką; pagrindiniu projekto vykdytoju laikomas ir projekto vadovas.

Paraiška – dokumentas, kurį Tarybai ar kitai tarptautinės programos kvietimą administruojančiai institucijai teikia projekto vadovas ir kiti pagrindiniai projekto vykdytojai (kartu su vykdančiąja institucija), siekdami gauti finansavimą projektui vykdyti (2.9 p.). Projekto vadovas – mokslininkas, kuris kartu su projekto vykdytojais įgyvendina projektą ir vadovauja jo įgyvendinimui, arba mokslininkas, kuris projektą įgyvendina vienas pats (2.11 p.). Projekto vykdytojas – pagrindinis projekto vykdytojas ir (arba) nepagrindinis projekto vykdytojas, nurodyti Taisyklių 2.7 ir 2.8 papunkčiuose (2.12 p.). Vykdančioji institucija – Lietuvos mokslo ir studijų institucija, kuri yra įtraukta į Švietimo ir mokslo institucijų registrą ir sudaro projekto vykdytojams (-ui) sąlygas projektą įgyvendinti, teisės aktų nustatyta tvarka administruoja projektui skirtas valstybės biudžeto lėšas, taip pat atstovauja projekto partneriams (jei jų yra). Vykdančioji institucija, jei tai nurodyta kvietime teikti paraiškas, gali būti ir Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme paminėta mokslo (-ų) akademija, nacionalinė, valstybinės reikšmės ir apskrities viešoji biblioteka, valstybės archyvas, nacionalinis ar respublikinis muziejus, valstybinė sveikatos priežiūros įstaiga (2.17 p.).

Pagal Taisyklių 15 punktą, paraiškos teikiamos pagal kvietimus, kuriuos skelbia LMT arba kita tarptautinės programos kvietimą administruojanti institucija. LMT kvietimą teikti paraiškas arba informaciją apie paskelbtą tarptautinės programos kvietimą teikti paraiškas skelbia Tarybos interneto svetainėje www.lmt.lt (Taisyklių 16 p.).

Pasibaigus paraiškų priėmimo terminui, atliekama jų administracinė patikra ir ekspertinis vertinimas (Taisyklių 22 p.).

Taisyklių 30 punkte nustatyta, jog LMT pateiktų paraiškų ekspertinį vertinimą atlieka ekspertų komisijos, kurios sudaromos ir savo darbą organizuoja pagal LMT pirmininko patvirtintas ekspertų veiklos bendrąsias taisykles bei ekspertinio vertinimo tvarkos aprašą ir (ar) atitinkamos tarptautinės programos nuostatas. Ekspertinio vertinimo tvarkos aprašas taikomas tiek, kiek tai neprieštarauja atitinkamos tarptautinės programos nuostatoms.

Pagal Taisyklių 31 punkto nuostatas, pasibaigus LMT pateiktų paraiškų ekspertiniam vertinimui: jei ekspertinį vertinimą atliko Humanitarinių ir socialinių mokslų komiteto arba Gamtos ir technikos mokslų komiteto (toliau – Komitetas) sudaryta ekspertų komisija:

- Komitetas, įvertinęs ekspertų komisijos pateiktą finansuotinių paraiškų sąrašą (vykdymo grupės pateiktą siūlomų finansuoti projektų sąrašą), kitos tarptautinės programos kvietimą administruojančios institucijos vertinimo rezultatus bei turimas lėšas, parengia siūlymą Tarybos pirmininkui arba dvišaliam (trišaliam) komitetui, dvišalei komisijai ar kitai tarptautinės programos kvietimą administruojančiai institucijai dėl finansuojamų projektų, nuroydamas kiekvieno projekto įgyvendinimui skiriamas lėšas. Komitetas gali parengti siūlymą ir dėl galimų finansuoti (toliau – rezerviniai) projektų sąrašo (įvertinęs ir vykdymo grupės siūlymą dėl rezervinių projektų), kuriame rezerviniai projektai išdėstomi pirmumo tvarka;

- LMT pirmininkas, įvertinęs Komiteto parengtą (-us) siūlymą (-us) ir (arba) pagal tarptautinės programos taisykles priimtą sprendimą, tvirtina kvietimo teikti paraiškas rezultatus: finansuojamų, nefinansuojamų ir, jei reikia, rezervinių, projektų sąrašus. Prieš tvirtindamas finansuojamų projektų sąrašą, Tarybos pirmininkas išimtiniais atvejais gali jį grąžinti Komitetui, prašydamas dar kartą įvertinti projektams įgyvendinti siūlomų skirti lėšų dydį.

LMT pirmininkui patvirtinus kvietimo teikti paraiškas rezultatus ir per Taisyklių 38 punkte nurodytą laikotarpį negavus apeliacijų, dėl kiekvieno į finansuojamų projektų sąrašą įtraukto projekto įgyvendinimo pasirašoma trišalė Tarybos pirmininko patvirtintos formos projekto finansavimo sutartis (toliau – sutartis). Sutarties šalys yra Taryba, vykdančioji institucija ir projekto vadovas (Taisyklių 48 punktas).

Projekto vadovas ir vykdančioji institucija Tarybai teikia projekto mokslines (metinę (-es) arba tarpinę ir baigiamąją) arba sklaidos (baigiamąją) ataskaitas. Teiktinos ataskaitos tipas nurodomas paraiškoje ir (ar) sutartyje (Taisyklių 52 punktas).

Metinė mokslinė ataskaita teikiama po pirmųjų (ir antrųjų, jei projektas įgyvendinamas ilgiau nei 24 mėnesius) projekto įgyvendinimo metų. Tarpinė mokslinė ataskaita teikiama projekto įgyvendinimo

laikotarpio viduryje. Tarpinė mokslinė ataskaita neteikiama, jei projektas įgyvendinamas trumpiau nei 18 mėnesių. Baigiamoji mokslinė (sklaidos) ataskaita teikiama projektui pasibaigus (Taisyklių 53 punktas).

Taisyklių 57 punkte nustatyta, jog, tvirtinant Taisyklių 56 punkte nurodytus ekspertų siūlymus dėl ataskaitų vertinimo rezultatų, projekte planuotiems, bet kartu su baigiamąja moksline (sklaidos) ataskaita nepateiktiems, rezultatams (produkcijai) (toliau – planuota produkcija) pateikti gali būti skirtas papildomas laikotarpis, kurio trukmė yra treji metai nuo sutartyje nurodytos projekto įgyvendinimo pabaigos dienos. Tokio projekto vadovas planuotą produkciją gali pateikti bet kuriuo metu iki papildomai skirto laikotarpio pabaigos LMT elektroninėje sistemoje.

Pagal Taisyklių 69 punktą, sprendimą dėl leidimo atlikti keitimus, kurie susiję su sutarties šalių, mokslinių (sklaidos) ataskaitų pateikimo terminų ar projekto produkcijos (rezultatų) keitimais, priima Komitetas.

LMT pirmininko 2018 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. V-43 patvirtintas Projektų ir jų ataskaitų ekspertinio vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato LMT ekspertų ir jų komisijų darbo organizavimo tvarką, paraiškų finansuoti mokslo ir sklaidos projektus (toliau – paraiškos) ir mokslinių ar sklaidos ataskaitų ekspertinio vertinimo principus bei šio vertinimo rezultatų priėmimo tvarką (Aprašo 1 p.).

Paraiškos ir ataskaitos, taip pat planuota produkcija, vertinamos pagal Tarybos pirmininko patvirtintas ekspertinio vertinimo formas. Šiose formose nustatomi konkretūs vertinimo kriterijai, atsižvelgiant į Tarybos remiamos veiklos kryptį, kvietimo teikti paraiškas pobūdį, mokslinės (sklaidos) ataskaitos tipą (tarpinė (metinė) ar baigiamoji). Vertinant paraiškas paprastai įvertinama projekto idėja ir jos įgyvendinimo planas, projekto vykdytojų kompetencija, jų pasirengimas pasiekti projekto tikslus bei projekto rezultatų svarba ir sklaida, o vertinant ataskaitas bei planuotą produkciją – atliktų tyrimų ir gautų rezultatų dėmė su planuotais ir jų vertė (Aprašo 6 p.).

Atliekant paraiškų ekspertinį vertinimą, jei tai numato kiti teisės aktai ar nurodyta kvietime teikti paraiškas, gali būti taikomas dviejų pakopų ekspertinis vertinimas, t. y. pirmiausia siekiama įvertinti, ar projektai atitinka kvietimo tematiką (7 p.).

Įvertinusi paraiškas pagal visus ekspertinio vertinimo formoje nurodytus kriterijus, ekspertų komisija projektus suskirsto į finansuotinus ir nefinansuotinus (Aprašo 8 p.). Ekspertų komisija finansuotinus projektus išdėsto pirmumo tvarka. Gali būti sudaroma daugiau nei viena finansuotinių projektų pirmumo eilė, jei tai nurodyta ekspertų komisijai skirtoje užduotyje (Aprašo 9 p.).

Pagal Aprašo 14 punktą, ekspertų komisijos darbą sudaro individualus ir grupinis paraiškų ar ataskaitų vertinimas. Individualų vertinimą ekspertas atlieka vienas, nesitardamas su kitais ekspertų komisijos nariais. Grupinio vertinimo metu ekspertai aptaria individualaus vertinimo rezultatus ir siekia bendros nuomonės dėl kiekvienos paraiškos ar ataskaitos įvertinimo.

Siekiant parengti apibendrinamuosius paraiškų ar ataskaitų įvertinimus ir sudaryti projektų pirmumo eilę (vertinant paraiškas), vertinimui pateikta medžiaga ir jos individualūs įvertinimai kolegialiai aptariami ekspertų komisijos posėdyje (Aprašo 23 p.).

LMT pirmininko 2018 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. V-42 patvirtintos LMT ekspertų ir jų veiklos bendrosios taisyklės (toliau – Veiklos Taisyklės) nustato LMT ekspertų tipus, tapimo Tarybos ekspertu tvarką ir reikalavimus Tarybos ekspertams, ekspertų komisijos sudarymo, jos narių veiklos ir ekspertinio darbo principus, taip pat apmokėjimo už ekspertinį darbą nuostatas.

Veiklos Taisyklių 19 punkte nurodyta, jog, sudarant ekspertų komisiją (parenkant pavienį ekspertą): nustatoma, kokių ekspertinių kompetencijų reikia, kad vertinamasis objektas būtų įvertintas kokybiškai; atsižvelgiama į tai, ar Tarybos ekspertas (kandidatas į mokslo (meno) ekspertus) turi gretimų kompetencijų, kurios tiesiogiai nėra susijusios su vertinamuoju objektu ir jam įvertinti skirta užduotimi, bet gali būti naudingos atliekant ekspertinį darbą; siekiama, kad ekspertinis darbas nesukeltų interesų konflikto (19.1–19.3 punktai).

Veiklos Taisyklių 25 punkte nurodomi ekspertų darbo principai, vienas iš kurių – lygybės principas, t. y. – ekspertiniam vertinimui negali turėti įtakos pareiškėjų lytis, rasė, tautybė, kalba, kilmė, socialinė padėtis, tikėjimas, įsitikinimai ar pažiūros, amžius, lytinė orientacija, negalia, etninė priklausomybė, religija, jeigu ekspertų komisijos nariams ar pavieniui ekspertui tai yra žinoma (25.6 p.).

Tyrimo metu nustatyta, jog Pareiškėjas kreipėsi į LMT, teikdamas paraišką dėl mokslinio Projekto finansavimo. Pareiškėjo Projektas atlikus Vertinimą buvo pripažintas finansuotinu, tačiau LMT pirmininko 2020 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. V-67 buvo įtrauktas į nefinansuojamų projektų sąrašą. Iš Pareiškėjo bei LMT paaiškinimų nustatyta, jog LMT Mokslininkų grupių projektų IX kvietimo konkursui, kuriame dalyvavo Pareiškėjas, teikdamas paraišką dėl Projekto finansavimo, finansuotinais pripažintas didelis skaičius projektų, tačiau dėl lėšų stygiaus finansuota tik dalis projektų.

Tyrimo metu paaiškėjo, jog Pareiškėjas, teikdamas LMT paraišką dėl Projekto finansavimo, paraiškos 3.6 punkte „Projekto vadovo ir kitų pagrindinių projekto vykdytojų mokslinė kompetencija bei projekto vykdytojų grupės sudėties pagrindimas“ nurodė, jog „vienintelis rizikos faktorius susijęs su

projekto įgyvendinimu, yra projekto vadovo negalia ir ribotas darbingumas. Dėl susiklosčiusių aplinkybių, projekto įgyvendinimas gali užsitęsti, nes projekto vadovui kasmet reikalingos reabilitacinės procedūros ir gydymas, todėl egzistuoja tam tikra grėsmė, jog projektas gali baigtis vėliau, negu numatyta šaukimo laikotarpyje. Nepaisant aukščiau išdėstytų pastabų, būtina pabrėžti, jog racionaliausias projekto įgyvendinimo būdas — individualus projektas“. 3.11 punkte „Papildoma informacija“ Pareiškėjas nurodė: „Projekto rizikos: projekto įgyvendinimas gali komplikotis tik vienu atveju – galutinės ataskaitos pateikimas gali būti nukeliamas dėl to, jog dalį laiko projekto vykdytojas – vadovas bus reabilitacijos procedūrose, susijusiose su potrauminių reiškinių minimizavimu ir sveikatos atstatymų procesu“.

LMT pateikė Projekto išsamųjį paraiškos ekspertinį vertinimą (Vertinimą).

Kaip nustatyta iš pirmiau aptartų Taisyklių nuostatų, LMT paaiškinimų, ekspertų atlikti projektų įvertinimai bei Vertinime suteikti balai už Projekto atitiktį finansavimui keliamiems kriterijams turi tiesioginę įtaką Komitetui teikiant siūlymą LMT pirmininkui dėl projekto finansavimo bei finansuotųjų projektų pirmumo eilės sudarymo, kuris šio siūlymo pagrindu priima sprendimą dėl finansavimo konkreitiems projektams skyrimo (Taisyklių 31 p.).

LMT pateiktame Projekto Vertinime pateikti vertinimo kriterijai bei balai, kuriais įvertinta pateikto Projekto paraiška. Vertinimo 1.2 punkte „Uždaviniai ir darbo plano racionalumas bei galimos rizikos numatymas ir suvaldymo pagrįstumas“ pažymima, jog „darbo planas labai įtemptas: bus vykdomi tiriamieji darbai, ieškoma istorinės medžiagos, ji apdorojama, rengiami straipsniai ir pranešimai konferencijoms, rašoma monografija. Taip pat paraleliai bus vykdomi organizaciniai ir leidybiniai darbai – rengiama tarptautinė konferencija, leidžiama straipsnių rinktinė ir monografija. Ir visa tai numatoma atlikti derinant su sveikatos atstatymo reabilitacinėmis procedūromis. Reikia pripažinti, kad toks planas neatrodo labai racionalus, net jei ir dalis planuojamo darbo būtų jau atlikta. Iš projekto aprašymo taip pat ne visada yra pakankamai aišku, kaip vienas ar kitas susiplanuotas uždavinys yra susijęs su projekto svarbiausiu vektoriumi nagrinėti Rusios žemių integraciją LDK (kaip antai, kovos su Ordinu prie Kauno 1362 m.). Susiplanuota tarptautinė konferencija yra sveikintinas dalykas, tačiau pateiktų pranešimų temos tokios įvairios, kad jų bendro vardiklio, kuris būtų tiesiogiai susijęs su Rusios žemių integracijos LDK sudėtyje, nustatyti neįmanoma. Ypač gausios komandiruotės į užsienio šalių archyvus ir bibliotekas nėra pagrįstos sąsajomis su konkrečiais projekto uždaviniais. Esant tokiam išvykų skaičiui ir organizacinio darbo kiekiui, bent jau su žmogiškaisiais ir laiko ištekliais susijusi rizika atrodo nepakankamai įvertinta. Rizikoms suvaldyti numatyta galimybė atsiskaitymą už projektą nukelti į vėlesnį laiką“. Šis punktas įvertintas 3 balais iš 5 galimų.

Iš viso iš 25 galimų balų paraiška įvertinta 18 balų suma. Vertinimo punktas „Idėjos originalumas ir aktualumas, galimas indėlis į mokslo krypties raidą“ įvertintas 3 balais iš 5, punktas „Vadovo ir kitų pagrindinių vykdytojų mokslinė kompetencija“ įvertintas 4 balais iš 5, „Projekto vykdytojų grupės sudėties atitikties projekto uždaviniams įgyvendinti“ įvertintas 4 balais iš 5, „Planuojamų projekto rezultatų svarba, jų publikavimas ir skaida bei projekto tarptautiškumas“ įvertintas 4 balais iš 5.

Pareiškėjo Projektas atlikus Vertinimą pripažintas finansuotinu. Kaip nustatyta iš tyrimo metu surinktos informacijos, finansavimas Pareiškėjo teiktam Projektui neskirtas, dėl ribotų lėšų finansavimas skirtas aukščiau pirmumo eilėje esantiems projektams (iš viso finansuota tik apie 13 proc. vertintų projektų).

Pareiškėjo teigimu, LMT ekspertams vertinant paraišką, „Vertinimas buvo parengtas vadovaujantis išankstinėmis nuostatomis, veikiausiai susijusiomis su Pareiškėjo negalia“. Pareiškėjas remiasi Vertinimo 1.2 punkte „Uždaviniai ir darbo plano racionalumas bei galimos rizikos numatyto ir suvaldymo pagrįstumas“ pateiktais argumentais, tarp kurių minima, jog Projekto veiklas „numatoma atlikti derinant su sveikatos atstatymo reabilitacinėmis procedūromis“. Pareiškėjo manymu, jo paraiškoje pateikta informacija apie negalią bei būtinybę Projekto vykdymo metu skirti laiko reabilitacinėms procedūroms galėjo būti kriterijus, dėl kurio Pareiškėjo paraiška surinko mažiau balų.

LMT pateiktame paaiškinime nurodė, kad Pareiškėjo negalia bei numatomas reabilitacijai atgauti skirtas laikas neturėjo jokios įtakos vertinant Pareiškėjo pateiktą Projekto paraišką. Rašte teigiama, jog šią informaciją Pareiškėjas pateikė savo valia, tačiau LMT, vertindama paraiškos atitiktį keliamiems reikalavimams, minėta informacija nesivadovavo.

LMT atstovas 2020 m. balandžio 22 d. pokalbio telefonu metu papildomai paaiškino, jog Vertinime pateikti ekspertų komentarai nereiškia, jog dėl jų galėjo būti sumažinti Pareiškėjo teiktos paraiškos Vertinimo balai. Asmenų, teikiančių paraiškas, pateikti duomenys apie negalią neturi ir negali daryti įtakos vertinimui. LMT atstovas paaiškino, jog visi pateikti projektai įvertinami balais, vėliau pagal surinktų balų skaičių yra sudaroma projektų finansavimo eilė. Nagrinėjamu atveju dėl lėšų stygiaus buvo finansuota tik 13 procentų finansuotiniais pripažintų projektų. LMT atstovas informavo, jog LMT praktikoje yra taikoma projektų vykdymo terminų atidėjimo praktika, nurodė, jog duomenys apie projektų vykdytojų, vadovų ligą, reabilitaciją galėtų būti pripažintos priežastimi pratęsti projektų vykdymo terminą.

LMT atstovas taip pat paaiškino, jog atliekant Vertinimą nėra svarstomos (neturi įtakos) galimos projekto vykdymo atidėjimo aplinkybės, vertinant atsižvelgiama į projekto turinį, temos aktualumą ir kitus mokslinius kriterijus.

Pažymėtina, kad, tiriant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą, būtina išsiaiškinti, ar tam tikrą skundžiamo asmens elgesį (veiksmus ar neveikimą), kuriuo pasireiškė nepalankus poveikis skundą pateikusiam asmeniui, lėmė nukentėjusiojo asmens savybė (šiuo atveju – negalia).

Pastebėtina, jog Vertinimo 1.2 punkte įvardinama daug aplinkybių, susijusių su Projekto uždavinių įgyvendinimu, suplanuotų darbų racionalumu, užsibrėžtų uždavinių apimtimi, LMT ekspertų nuomone, galinčių turėti neigiamą įtaką, vertinant Projekto uždavinius ir darbo plano racionalumą bei galimos rizikos numatymą ir suvaldymo pagrįstumą. Tarp kitų argumentų pavartota frazė „ir visa tai numatoma atlikti derinant su sveikatos atstatymo reabilitacinėmis procedūromis“.

Atkreiptinas dėmesys, jog minėtas komentaras yra susijęs su Pareiškėjo LMT teikiant paraišką nurodyta informacija apie turimą negalią bei iškiliančių būtinybę Projekto vykdymo metu skirti laiko reabilitacinėms sveikatinimo procedūroms .

Akcentuotina, jog, pagal susiformavusią teismų praktiką¹, tinkamų sąlygų nepritaikymas asmeniui, turinčiam negalią, laikytinas diskriminacija bei lygių galimybių pažeidimu. Pavyzdžiui, tais atvejais, kai asmeniui dėl negalios objektyviai reikalingas ilgesnis laiko tarpas projektinėms veikloms įvykdyti, šios sąlygos turėtų būti sudaromos, kad būtų užtikrintos lygios visų asmenų, nepaisant *inter alia* negalios, teisės lygiai su visais dalyvauti mokslinėje veikloje.

Kaip minėta, pagal Lygių galimybių įstatymo 4 straipsnio nuostatas, skundžiamas asmuo turi įrodyti, kad lygių galimybių principas nebuvo pažeistas. Pareiškėjas savo ruožtu turi nurodyti faktus, kurie pagrįstų skirtingų sąlygų sudarymą, kurias jis patyrė tiesiogiai arba kurios turėjo įtakos pareiškėjui netiesiogiai, pablogindamos jo padėtį atitinkamu draudžiamu diskriminavimo pagrindu. Skundų dėl diskriminacijos tyrimo atvejais pareiškėjas privalo nurodyti aptartas *prima facie* aplinkybes. Vilniaus apygardos administracinis teismas konstatavo², jog *prima facie* aplinkybės reiškia, kad ieškovas teismui turi pateikti tokias faktines aplinkybes, kurios leistų daryti prielaidą, jog ieškovas buvo diskriminuojamas. Asmeniui nurodančiam *prima facie* aplinkybes reikia pateikti tokius duomenis: kad ieškovas priklauso tam tikrai įstatymų ginamai grupei, t. y., nurodyti, kad priklauso tam tikrai lyties, rasės, tautybės,

¹ Žr., pvz., Vilniaus apygardos teismo 2014 m. vasario 27 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 2A-557-640/2014; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2020 m. kovo 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-162-602/2020.

² Vilniaus apygardos administracinio teismo 2018 m. liepos 19 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I-2531-643/2018.

pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės ar religijos grupei; nurodyti, kokiuose santykiuose ieškovas buvo su atsakovu, kai patyrė galimai diskriminacinį poveikį – darbo, viešųjų paslaugų ir pan.; informuoti, kad buvo nepalankaus atsakovo poveikio subjektas ir kaip tas nepalankus poveikis ieškovo atžvilgiu pasireiškia; pateikti faktines aplinkybes, kad atsakovas panašioje situacijoje su kitais asmenimis, nepriklausančiais ginamųjų grupei, elgėsi palankiau nei su ieškovu.

Akcentuotina, jog nagrinėjamu atveju nėra galimybės patvirtinti, jog Pareiškėjo LMT pateikti duomenys apie Projekto vykdymo metu numatomą reabilitaciniams procedūroms atlikti skirtiną laiką galėjo turėti įtakos, LMT ekspertams atliekant Vertinimą, t. y. jog dėl Pareiškėjo turimos negalios galėjo pasireikšti nepalankus poveikis, LMT ekspertams vertinant Pareiškėjo teiktą Paraišką dėl Projekto finansavimo.

Pažymėtina, kad nepaisant to, jog Vertinime buvo pavartota abejonių galinti sukelti frazė „ir visa tai numatoma atlikti derinant su sveikatos atstatymo reabilitacinėmis procedūromis“, kuri susijusi su Pareiškėjo teiktais duomenimis apie turimą negalią, tyrimo metu nėra galimybės patvirtinti priežastinio ryšio tarp šių duomenų bei galimo neigiamo poveikio galutiniam paraiškos Vertinimo rezultatui.

Kaip minėta, Vertinimo 1.2 punkte minima daug veiksnių, galinčių turėti įtakos Pareiškėjui vykdant projektą, iš esmės minimas didelis susiplanuotų darbų kiekis, kalbama apie planuojamų veiklų atitiktį Projekto tematikai ir kt.; kartu įrašyta frazė: „ir visa tai numatoma atlikti derinant su sveikatos atstatymo reabilitacinėmis procedūromis“.

Kaip nustatyta iš aptartų LMT teisės aktų nuostatų, LMT paaiškinimų, projektų vykdymo metu iškilus būtinybei atidėti projekto įvykdymo bei ataskaitos pateikimo terminus, tokia galimybė egzistuoja bei ataskaitų terminų atidėjimo praktika yra taikoma. Konkretus atvejo yra svarstomas ir priimami individualūs sprendimai.

Minėtų Taisyklių nuostatose (Taisyklių 57, 69 punktai) numatyta galimybė pratęsti projekto vykdymo terminus. Sprendimą dėl leidimo atlikti keitimus, kurie susiję su sutarties šalių, mokslinių (sklaidos) ataskaitų pateikimo terminų atidėjimu, priima Komitetas.

Taigi tuo atveju, jeigu dėl būtinybės Projekto vykdymo metu atlikti reabilitacines procedūras būtų atsiradęs pagrindas atidėti Projekto įvykdymo terminą, tai pagal LMT galiojančius teisės aktus bei praktiką būtų įmanoma. Kita vertus, kaip nurodyta pirmiau, nėra pakankamo pagrindo konstatuoti, jog būtent šių aplinkybių atsiradimo galimybė galėjo daryti įtaką paraiškos Vertinimui.

Atkreiptinas dėmesys, jog Lygių galimybių kontrolierius neturi kompetencijos pasisakyti dėl kitų projekto vertinimo mokslinių kriterijų arba projektų vertinimo procedūros ypatumų.

Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, tyrimas dėl galimo lygių galimybių pažeidimo nutrauktinas, nesant pakankamai duomenų apie padarytą pažeidimą (Lygių galimybių įstatymo 29 str. 3 d. 2 p.).

Lygių galimybių kontrolierė, remdamasi pirmiau nurodytomis aplinkybėmis bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta nuostata, suteikiančia teisę lygių galimybių kontrolieriui teikti išvadas ir rekomendacijas bet kokiais su diskriminacija susijusiais klausimais dėl šio įstatymo įgyvendinimo, taip pat pasiūlymus valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms dėl teisės aktų tobulinimo ir lygių teisių įgyvendinimo politikos prioritetų, rekomenduoja LMT apsvarstyti galimybę LMT ekspertams bei administracijai, vertinant konkursų dalyvių pateiktus duomenis, vengti bet kokių išsireiškimų arba kitų veikimo / neveikimo formų, galinčių sukelti abejonių vertinimo nešališkumu dėl dalyvių lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 16 straipsniu, 17 straipsniu, 29 straipsnio 3 dalies 2 punktu, 30 straipsnio 3 dalimi,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Tyrimą nutraukti, trūkstant duomenų apie padarytą pažeidimą.
2. Su sprendimu supažindinti Pareiškėją, LMT administraciją.
3. Įpareigoti LMT administraciją išnagrinėti šiame sprendime jai teikiamas rekomendacijas ir per 30 dienų nuo šio sprendimo gavimo dienos informuoti Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą apie nagrinėjimo rezultatus bei priimtus sprendimus.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) arba apygardos administraciniam teismui.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Skardžiuvienė